

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 52

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 27 ianuarie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR		
2.	— Decizie privind modificarea Deciziei președintelui Camerei Deputaților nr. 1/2020 privind convocarea Camerei Deputaților în sesiune extraordinară	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 529 din 24 septembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale	2–4
	Decizia nr. 712 din 5 noiembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) și ale art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal	5–9
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
60.	— Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind modificarea și completarea anexelor la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 591/2017 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului „Declarație privind obligațiile la Fondul pentru mediu” și a instrucțiunilor de completare și depunere a acestuia	10–13
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ		
1.	— Normă privind aplicarea unor măsuri în cazul retragerii Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană fără un acord	14–15

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

DECIZIE

privind modificarea Deciziei președintelui Camerei Deputaților
nr. 1/2020 privind convocarea Camerei Deputaților
în sesiune extraordinară

În temeiul dispozițiilor art. 66 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată,

președintele Camerei Deputaților emite prezenta decizie.

Articol unic. — Anexa la Decizia președintelui Camerei Deputaților nr. 1/2020 privind convocarea Camerei Deputaților în sesiune extraordinară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 20 ianuarie 2020, se modifică după cum urmează:

— La punctul II. Proiectul programului de lucru al Camerei Deputaților, programul zilei de marți, 28 ianuarie 2020, va avea următorul cuprins:

„Marți, 28 ianuarie 2020

— ora 14,00 — până la epuizarea ordinii de zi	Ședința în plen a Camerei Deputaților Dezbateri și vot final asupra problemelor înscrise pe ordinea de zi”.
--	---

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION-MARCEL CIOLACU

București, 27 ianuarie 2020.
Nr. 2.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 529

din 24 septembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. b)
din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, excepție ridicată de Adrian Dragomirescu în Dosarul nr. 1.054/108/2013** al Tribunalului Arad — Secția penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.486D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Se arată că același autor a mai ridicat aceeași

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

excepție de neconstituționalitate, formulând aceleași critici, excepție care a fost soluționată prin Decizia nr. 435 din 22 iunie 2017.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 21 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.054/108/2013**, **Tribunalul Arad — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale**, excepție ridicată de Adrian Dragomirescu într-o cauză în care împotriva autorului excepției a fost pusă în mișcare acțiunea penală pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, prevăzută la art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține că dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 sunt lipsite de claritate, precizie și previzibilitate, contravenind standardelor de calitate a legii, ce rezultă din dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5), și principiului legalității incriminării, prevăzută la art. 23 alin. (12) din Constituție și la art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Se susține în acest sens că sintagmele „*actele contabile*” și „*alte documente legale*” nu sunt definite legal, motiv pentru care elementul material al infracțiunii de evaziune fiscală prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 nu poate fi determinat. Sunt invocate jurisprudența Curții Constituționale și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la standardele de calitate a legii, precum și prevederile art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

6. **Tribunalul Arad — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că prevederile legale criticate sunt clare, precise și previzibile și că dispozițiile art. 2 din Legea nr. 241/2005 definesc, prin trimitere la alte acte normative, noțiunile criticate de autorul excepției.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că prevederile art. 2 lit. c) din Legea nr. 241/2005 definesc noțiunea de „*documente legale*” ca reprezentând documentele prevăzute de Codul fiscal, Codul de procedură fiscală, Codul vamal, Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, și de reglementările elaborate pentru punerea în aplicare a acestora, aceasta fiind o definiție generică ce include actele prevăzute a fi întocmite potrivit legii contabilității. Se susține că enumerarea actelor contabile în cuprinsul infracțiunii prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 este exemplificativă, actele contabile făcând parte din sfera generică a documentelor legale. Mai mult, se arată că la stabilirea sensului sintagmelor criticate trebuie avută în vedere și Decizia nr. 4 din 21 ianuarie 2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secțiile unite, prin care s-a stabilit că fapta de omisiune, în tot sau în parte, ori evidențierea în actele contabile sau în alte documente legale a operațiunilor comerciale efectuate sau a

veniturilor realizate ori evidențierea în actele contabile sau în alte documente legale a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive constituie infracțiunea complexă de evaziune fiscală, prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 241/2005 [fost art. 11 lit. c), fost art. 13 din Legea nr. 87/1994], nefiind incidente dispozițiile art. 43 (fost art. 37, fost art. 40) din Legea nr. 82/1991 — Legea contabilității, raportat la art. 289 din Codul penal, aceste activități fiind cuprinse în conținutul constitutiv al laturii obiective a infracțiunii de evaziune fiscală.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale supuse controlului de constituționalitate sunt constituționale. Se face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale și la cea a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la standardele de calitate a legii și se susține că dispozițiile legale criticate sunt clare, precise și previzibile, fiind accesibile destinatarilor legii penale, înțelesul sintagmelor criticate fiind necesar a fi determinat prin interpretarea lor sistematică, în contextul reglementării din care fac parte. Se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 82 din 20 septembrie 1995, nr. 874 din 23 octombrie 2012 și nr. 363 din 7 mai 2015. Se arată că această cunoaștere a existenței normei de incriminare, care poate fi separată de cunoașterea conținutului acesteia, atrage obligația destinatarului ei să se informeze asupra exigențelor instituite de lege, dar și în privința consecințelor nesocotirii acestor cerințe.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 27 iulie 2005, care au următorul cuprins: „*Constituie infracțiuni de evaziune fiscală și se pedepsesc cu închisoare de la 2 ani la 8 ani și interzicerea unor drepturi următoarele fapte săvârșite în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale: „[...] b) omisiunea, în tot sau în parte, a evidențierii, în actele contabile ori în alte documente legale, a operațiunilor comerciale efectuate sau a veniturilor realizate; [...]”*.

13. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) cu privire la calitatea legii și ale art. 23 alin. (12) referitor la legalitatea incriminării, precum și prevederilor art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitor la legalitatea incriminării.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale au mai făcut

obiectul controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare, fiind pronunțate în acest sens Decizia nr. 189 din 10 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 387 din 2 iunie 2011, Decizia nr. 259 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 17 august 2016, și Decizia nr. 435 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 18 octombrie 2017, prin care a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

15. Prin Decizia nr. 435 din 22 iunie 2017, paragrafele 21—23, Curtea a statuat că dispozițiile art. 23 alin. (12) din Constituție impun garanția reglementării prin lege a incriminării faptelor și stabilirea sancțiunii corespunzătoare și, în mod implicit, obligația în sarcina legiuitorului de a adopta legi cu respectarea cerințelor de calitate a acestora, care se circumscriu principiului legalității prevăzut la art. 1 alin. (5) din Constituție. Având în vedere jurisprudența proprie și pe cea a Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la condițiile pe care o lege trebuie să le îndeplinească pentru a fi conformă Constituției și Convenției, Curtea a reținut că o lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenție numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita. Totodată, Curtea, având în vedere principiul generalității legilor, a reținut că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.

16. Prin aceeași decizie, referitor la sintagma „*în actele contabile ori în alte documente legale*”, Curtea a reținut că formulările speciale ce se regăsesc în materia contabilității și fiscalității impun contribuabililor obligații punctuale în ceea ce privește înregistrarea operațiunilor comerciale și a veniturilor obținute. Curtea a reținut că, de principiu, contribuabilul este obligat să își înregistreze toate aceste operațiuni în evidențele sale contabile, iar unele dintre acestea, și în alte documente legale. De exemplu, vânzările, ca de altfel și cumpărările, se

înregistrează atât în contabilitatea societății în ordine cronologică, potrivit prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, cât și în decontul de T.V.A., document special pentru stabilirea, calcularea și virarea sumelor datorate de contribuabil bugetului de stat și invers. Totodată, s-a constatat că aceste operațiuni se înregistrează și în jurnalul de vânzări, și în jurnalul de cumpărări. Astfel, omisiunea evidențierii operațiunilor comerciale poate consta fie în neîntocmirea documentelor justificative pentru venitul realizat, fie în neînscierea documentelor justificative întocmite în celelalte documente contabile sau în alte documente legale, fie în înregistrarea unor venituri mai mici decât cele realizate în realitate. S-a reținut, totodată, că necalcularea, neînregistrarea și neraportarea acestor operațiuni determină, în final, pagube la bugetul de stat prin neînregistrarea veniturilor încasate și neplata obligațiilor fiscale aferente acestora.

17. De asemenea, prin Decizia nr. 259 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 17 august 2016, Curtea a reținut că sintagma „*în actele contabile ori în alte documente legale*” din cuprinsul dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 este clar definită de lege, întrunind condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate circumscrise principiului legalității prevăzut de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, orice persoană putându-și da seama din conținutul dispozițiilor legale incidente care sunt actele sau omisiunile care angajează răspunderea penală a acestora.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

19. Având în vedere argumentele mai sus invocate, Curtea reține că sintagmele „*actele contabile*” și „*alte documente legale*” sunt clare, precise și previzibile, neîncălcând exigențele de calitate a legii prevăzute la art. 1 alin. (5) din Constituție și nici garanțiile specifice principiului legalității incriminării, astfel cum acesta este reglementat la art. 23 alin. (12) din Constituție și la art. 7 din Convenție.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Adrian Dragomirescu în Dosarul nr. 1.054/108/2013** al Tribunalului Arad — Secția penală și constată că prevederile art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Arad — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 24 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 712

din 5 noiembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) și ale art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal, excepție ridicată de Nelu Niculescu și Sevastița Maria Niculescu în Dosarul nr. 1.532/3/2016 (disjuns din Dosarul nr. 18.565/3/2015) al Tribunalului București — Secția I penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.517D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 292 alin. (1) din Codul penal. Reține că sintagma criticată de autor, „*lasă să se creadă că are influență*”, este comună și infracțiunii de trafic de influență și a mai fost examinată de Curte, din perspectiva unor critici similare, statuându-se că, întrucât nu sunt deosebiri între Codul penal anterior și noul Cod penal în reglementarea acestei infracțiuni, aceasta are o consacrare doctrinară și jurisprudențială care permite destinatarului normei să-și regleze conduita pentru a nu intra sub incidența legii penale. Apreciază că, în cauză, sunt incidente și considerentele paragrafului 21 al Deciziei Curții nr. 134 din 9 martie 2017. Cât privește critica autorilor excepției referitoare la existența unei discriminări pozitive, raportat la dispozițiile art. 292 alin. (2) din Codul penal, consideră că și aceasta este neîntemeiată. Reține că, în cauză, autorii excepției au cunoscut existența cauzei de nepedepsire însă au invocat motive de natură religioasă pentru a justifica faptul că nu au putut face denunțul, iar organul judiciar se sesizase deja din oficiu la momentul încunoaștințării sale de către aceștia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 19 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.532/3/2016 (disjuns din Dosarul nr. 18.565/3/2015), **Tribunalul București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal.** Excepția a fost ridicată de Nelu Niculescu și Sevastița Maria Niculescu în soluționarea cauzei penale privindu-i pe autorii excepției, trimiși în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de trafic de influență și cumpărare de influență.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin, în esență, că sintagma „*lasă să se creadă că are influență*” nu are o definiție legală, în consecință fiind lipsită

de claritate, conducând la aprecieri arbitrare ce contravin dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 1 alin. (5) din Constituție. Cât privește dispozițiile art. 292 alin. (1) din Codul penal, susțin că acestea au caracter inechitabil, în sensul unei discriminări pozitive, și sunt de natură a institui un tratament preferențial pentru persoane care se află în aceeași situație. Susțin, de asemenea, că, prin prevederile criticate, în ipoteza persoanelor aflate în aceeași situație, unele sunt exonerate de răspundere și devin părți vătămate, iar cele care — motivat de necunoașterea subtilităților procedurale ori din cauza unor precepte religioase — nu recurg la denunț devin inculpați, contrar dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, ale art. 6 și ale art. 17 din Convenție și art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

6. **Tribunalul București — Secția I penală** opinează, referitor la excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 291 alin. (1) din Codul penal, că aceasta este neîntemeiată și invocă, în acest sens, Decizia Curții nr. 489 din 30 iunie 2016. În ceea ce privește dispozițiile art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal, nu a formulat opinia sa în considerentele încheierii de sesizare.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În acest sens, reține că textul de lege are în vedere, așa cum reiese cu claritate din formularea sa, fapta unei persoane de a da, a oferi sau a promite bani sau alte foloase, unei alte persoane care are influență sau lasă să se creadă că poate exercita o influență reală sau imagină asupra unui funcționar public, în vederea influențării îndeplinirii atribuțiilor de serviciu ale acestuia. Apreciază că dispozițiile criticate sunt formulate fluent, clar și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce și reglementează cu claritate conduita de urmat pentru destinatarul normei penale. În ceea ce privește raportarea la art. 16 din Constituție, apreciază că motivele de neconstituționalitate sunt neîntemeiate. Face referire la jurisprudența constantă a Curții Constituționale potrivit căreia egalitatea în fața legii înseamnă aplicarea aceluiași regim juridic pentru persoanele aflate în situații similare, iar nu un regim juridic uniform pentru persoane aflate în situații diferite.

9. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal sunt constituționale, în condițiile în care textul legal criticat este suficient de precis și clar, iar elementele infracțiunii nu necesită alte intervenții din partea legiuitorului, fiind îndeplinite cerințele calitative ale legii, inclusiv previzibilitatea. Consideră că dispozițiile art. 21 din Constituție și ale art. 6 din Convenție nu au incidență în cauză, prevederile legale criticate fiind de drept material, iar nu de drept procedural. Referitor la pretinsa încălcare, prin dispozițiile de lege criticate, a prevederilor art. 53 din Legea fundamentală, apreciază că aceasta nu poate fi reținută, prevederile constituționale invocate fiind aplicabile numai în ipoteza în care există o restrângere a exercitării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, restrângere care nu s-a constatat.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, potrivit încheierii de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal. Prin notele scrise autorii excepției critică dispozițiile art. 291 alin. (1) și ale art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal.

13. Din perspectiva stabilirii obiectului excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că, prin deciziile nr. 1.227 din 20 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 17 din 10 ianuarie 2012, și nr. 122 din 6 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 27 mai 2014, a reținut că, deși excepția de neconstituționalitate prezintă particularități semnificative, ea se încadrează în categoria excepțiilor procesuale și reprezintă, deci, un mijloc procedural prin care, în condițiile legii, partea interesată, procurorul sau instanța, din oficiu, invocă, în cadrul procesului și fără a pune în discuție fondul dreptului, neconformitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță cu Legea fundamentală. Sesizarea Curții este subsecventă efectuării controlului privind îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a excepției realizat de către instanța judecătorească sau de arbitraj comercial, care are rolul de prim filtru în cadrul etapei judecătorești a procedurii soluționării excepției de neconstituționalitate. Astfel, întrucât excepția de neconstituționalitate reprezintă un incident procedural prin intermediul căruia autorul solicită instanței judecătorești sesizarea Curții Constituționale în vederea efectuării controlului de constituționalitate, instanța, exercitându-și competența prevăzută de lege, trebuie să constate admisibilitatea sau inadmisibilitatea excepției, în cadrul considerentelor hotărârii, și să dispună sesizarea Curții, respectiv respingerea cererii de sesizare a Curții, prin dispozitivul aceleiași hotărâri.

14. În prezenta cauză, ca urmare a ridicării excepției de neconstituționalitate, Tribunalul București — Secția I penală a reținut, în considerentele Încheierii din 19 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.532/3/2016, cât privește dispozițiile art. 291 alin. (1) din Codul penal, criticate, faptul că instanța de control constituțional a examinat dispozițiile precitate prin Decizia nr. 489 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 29 august 2016, așa încât, „față de argumentele aduse de Curtea Constituțională, prezentate *in extenso*, pe care instanța și le însușește în integralitate”, a apreciat că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal, cu referire la sintagma „*sau lasă să se creadă că are influență*”, este neîntemeiată, iar, prin dispozitivul încheierii, a sesizat Curtea doar cu prevederile art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal. În concret, prin Încheierea din 19 mai 2016, Tribunalul București — Secția I penală a admis în parte cererea de sesizare a Curții Constituționale, formulată de autori, și a sesizat instanța de control constituțional cu excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal.

15. Curtea reține că, deși în considerentele actului de sesizare instanța de judecată și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate vizând dispozițiile art. 291 alin. (1) din Codul penal, apreciind că este neîntemeiată,

aceasta nu a analizat îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a excepției având un atare obiect. Din această perspectivă, Curtea constată că omisiunea instanței judecătorești de a analiza întrunirea condițiilor de admisibilitate referitoare la excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 291 alin. (1) din Codul penal și de a se pronunța cu privire la sesizarea Curții sau la respingerea cererii de sesizare referitor la dispozițiile precitate nu poate avea drept consecință înlăturarea controlului realizat de Curtea Constituțională. A admite o soluție contrară echivalează cu atribuirea unor efecte „*extra legem*” și chiar „*contra legem*” omisiunii sau refuzului instanței judecătorești de a se pronunța cu privire la cererea de sesizare a Curții Constituționale având ca obiect soluționarea unei excepții de neconstituționalitate. Într-o atare ipoteză, conduita instanței judecătorești s-ar constitui într-o modalitate de paralizare a exercitării dreptului conferit de Constituție autorilor excepției de a o invoca și, în mod corelativ, de a primi soluția rezultată din controlul legii efectuat de către instanța de contencios constituțional.

16. Așa fiind, Curtea reține că, în cazul în care instanța de judecată sesizează instanța de control constituțional cu excepția de neconstituționalitate a anumitor dispoziții din legi sau ordonanțe fără a se pronunța asupra altora, criticate în cadrul aceleiași excepții de neconstituționalitate, se va examina excepția de neconstituționalitate astfel cum aceasta a fost ridicată de autorul său, cu atât mai mult cu cât Curtea constată că, în cauză, autorii excepției nu au, potrivit art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, posibilitatea atacării soluției instanței cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare, întrucât soluția instanței de judecată este de „admitere în parte” a excepției, iar nu o soluție de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate.

17. În aceste condiții, Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 291 alin. (1) și art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal, având următorul cuprins:

— Art. 291 alin. (1) din Codul penal: „*Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.*”;

— Art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal: „*(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, pentru sine sau pentru altul, direct ori indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta. [...]*”

18. În susținerea neconstituționalității normelor penale criticate, autorii excepției invocă încălcarea atât a prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5), potrivit cărora respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, ale art. 11 alin. (1) și (2) privind dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 16 alin. (1) și (2) referitor la egalitatea în drepturi, ale art. 20 alin. (1) privind tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 alin. (2), potrivit cărora nicio lege nu poate îngădi exercitarea dreptului de acces la justiție, și ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, cât și a dispozițiilor art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil*, art. 7 — *Nicio pedeapsă fără lege*, art. 17 — *Interzicerea abuzului de drept*, din Convenția pentru apărarea

drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 7 și art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 291 alin. (1) din Codul penal au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, fiind examinate critici similare celor formulate în prezenta cauză cu referire la sintagma „*lasă să se creadă că are influență*”, prin Decizia nr. 489 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 29 august 2016, excepția de neconstituționalitate fiind respinsă ca neîntemeiată. În considerentele deciziei precitate, Curtea a reținut că pentru existența infracțiunii de trafic de influență se cer a fi îndeplinite mai multe cerințe esențiale, printre care și aceea ca subiectul activ „*să aibă influență*” ori „*să lase să se creadă că are influență*” asupra funcționarului public sau persoanei prevăzute de lege. În acest sens, Curtea a observat că, în mod constant, doctrina a reținut că prin expresia „*are influență*” se înțelege că acea persoană se bucură în mod real de încrederea funcționarului sau a altui salariat ori că bunele relații personale cu acesta corespund realității, așadar, acea persoană este în asemenea relații cu funcționarul încât să îl poată determina să adopte o anumită conduită, atitudine, acțiune. Prin expresia „*lasă să se creadă că are influență*” asupra unui funcționar sau a altui salariat, literatura de specialitate înțelege că o persoană se laudă că are trecere pe lângă un funcționar sau alt salariat (afirmând, de pildă, că datorită încrederii de care se bucură sau datorită rudeniei sau relațiilor personale pe care le are cu acel funcționar sau salariat poate determina o anumită atitudine a acestuia ori poate obține o anumită rezolvare) ori se prevalează, pretinde, afirmă, contrar realității, că este în relații bune cu funcționarul ori alt salariat, se bucură de aprecierea și încrederea acestuia, așa încât poate rezolva problema de care este interesat cumpărătorul de influență. Se consideră că cerința este îndeplinită și atunci când o persoană, fără a se lauda că are trecere asupra unui funcționar, nu dezmente afirmațiile altora cu privire la existența acesteia. De asemenea, în practica judiciară s-a reținut că nu are relevanță dacă făptuitorul a precizat ori nu numele funcționarului public asupra căruia are influență, suficient fiind să îl fi determinat numai prin calitatea acestuia. Curtea a observat, totodată, că, potrivit unei jurisprudențe constante, pentru reținerea infracțiunii de trafic de influență nu este necesar ca inculpatul să indice în mod nominal funcționarul public pe lângă care pretinde că ar avea trecere, dacă din conținutul celor afirmate de el se desprinde competența acestui funcționar de a dispune în legătură cu actul referitor la care se trafică influența, întrucât ceea ce este important este ca influența presupusă a inculpatului să fi constituit pentru persoana interesată motivul tranzacției. Cu alte cuvinte, pentru întregirea laturii obiective a infracțiunii de trafic de influență, este necesar să fie îndeplinite cumulativ mai multe condiții, printre care și aceea ca influența pe care o are sau lasă să se creadă că o are făptuitorul să privească un funcționar sau alt salariat care are atribuții în îndeplinirea actului pentru care făptuitorul a primit sau a pretins bani ori alte foloase. Nu are relevanță dacă făptuitorul, atribuind un nume acelui funcționar sau salariat, a folosit un nume real sau fictiv. Prin urmare, esențial este ca influența făptuitorului să fi constituit pentru persoana interesată motivul determinant al tranzacției.

20. Curtea a reținut, de asemenea, că, în ipoteza în care făptuitorul lasă să se creadă că are influență, deși nu are, este vorba și de inducerea în eroare, de o înșelăciune pe care traficul de influență o absoarbe în conținutul său. Potrivit practicii judiciare, prevalarea de o influență inexistentă în realitate asupra unui funcționar sau pretinderea sau primirea de bani urmată de neexercitarea ulterioară a influenței pentru îndeplinirea actului, deși constituie o prezentare ca adevărată a unei fapte mincinoase, realizează acțiunii de trafic de influență, aceasta având un alt obiect juridic (relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a raporturilor de serviciu) față de infracțiunea de înșelăciune (relațiile sociale referitoare la patrimoniu),

infracțiunea de trafic de influență existând independent de producerea unei pagube materiale, așa cum este cazul infracțiunii de înșelăciune. De asemenea, pe cale jurisprudențială, s-a reținut însă că, dacă actul a fost îndeplinit fără să se fi făcut vreo intervenție și totuși se pretind bani sau alte foloase, fapta constituie înșelăciune. S-a mai statuat că nu există trafic de influență dacă inculpatul nu s-a prevalat de vreo influență pe lângă vreun funcționar, ci a luat suma de bani pentru serviciile pe care el personal putea să le facă celor care au dat banii, existând în acest caz infracțiunea de luare de mită. Totodată, potrivit practicii judiciare și doctrinei — dezvoltate în legătură cu normele penale de incriminare a infracțiunii de trafic de influență cuprinse în Codul penal din 1969 —, autorul faptei de trafic de influență pretinde, primește sau acceptă foloasele, deoarece afirmă sau lasă să se creadă că are influență pe lângă un funcționar public sau alte persoane prevăzute de lege. Influența poate fi reală sau imaginară, fiind suficient ca din atitudinea făptuitorului să rezulte nemijlocit sau indirect — când „*lasă să se creadă*” — că are influență asupra funcționarului respectiv.

21. Așa încât, Curtea a constatat că, în condițiile în care cele două noțiuni utilizate în cuprinsul art. 291 din Codul penal — „*persoană care are influență*”, „*persoană care lasă să se creadă că are influență*” — se regăseau și în norma penală anterioară (respectiv art. 257 din Codul penal din 1969), dat fiind conținutul normativ identic al acestora, dezvoltările teoretice și jurisprudența în materia infracțiunii de trafic de influență, cu referire la noțiunile precitate, își păstrează valabilitatea și sub noul Cod penal.

22. Cu referire la susținerea autorilor potrivit căreia este necesară definirea celor două noțiuni, respectiv stabilirea de către legiuitor a criteriilor în temeiul cărora ar trebui analizată atitudinea subiectului activ al infracțiunii de trafic de influență, Curtea a reținut că, potrivit Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, în cadrul soluțiilor legislative adoptate trebuie să se realizeze o configurare explicită a conceptelor și noțiunilor folosite în noua reglementare, care au un alt înțeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite (art. 25), iar „*dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat*” sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește prin actul normativ ce îl instituie, în cadrul dispozițiilor generale sau într-o anexă destinată lexicului respectiv și devine obligatorie pentru actele normative din aceeași materie [art. 37 alin. (2)]. Curtea a reținut, de asemenea, că stilul actelor normative trebuie să se caracterizeze prin claritate, precizie, prin concizie — fără ca legea să fie însă sumară și lacunară — prin aplicarea unor principii stabile, predictibile și accesibile, să fie inteligibil pentru categorii largi și diverse de destinatari, având în vedere caracterul general și obligatoriu al normei juridice. Totodată, utilizarea constantă și uniformă a acelorași termeni în redactarea actelor normative este o garanție pentru realizarea coerenței legislației naționale, în aceste condiții nemaifiind necesară determinarea conceptuală și definirea acestor termeni, așadar, interpretarea oficială, autentică, contextuală a noțiunilor cu conținut normativ identic reglementării anterioare. Mai mult, Curtea a reținut că dreptul, ca operă a legiuitorului, nu poate fi exhaustiv, iar dacă este lacunar, neclar, sistemul de drept recunoaște judecătorului competența de a tranșa ceea ce a scăpat atenției legiuitorului, printr-o interpretare judiciară, cauzală a normei. Sensul legii nu este dat pentru totdeauna în momentul creării ei, ci trebuie să se admită că adaptarea conținutului legii se face pe cale de interpretare — ca etapă a aplicării normei juridice la cazul concret —, în materie penală, cu respectarea principiului potrivit căruia legea penală este de strictă interpretare. Curtea a reținut astfel că interpretarea autentică, legală poate constitui o premisă a bunei aplicări a normei juridice, prin faptul că dă o explicație corectă înțelesului, scopului și finalității acesteia, însă legiuitorul nu poate și nu

trebuie să prevadă totul. În concret, orice normă juridică, ce urmează a fi aplicată pentru rezolvarea unui caz concret, urmează a fi interpretată de instanțele judecătorești (interpretare judiciară, cazuală) pentru a emite un act de aplicare legal.

23. Așa încât, având în vedere cele reținute, faptul că în noul Cod penal legiuitorul utilizează noțiuni identice în incriminarea faptei de trafic de influență — „*persoană care are influență*”, respectiv „*persoană care lasă să se creadă că are influență*” — care, în acest mod, au devenit expresii consacrate, ținând cont de jurisprudența și doctrina dezvoltate până la data intrării în vigoare a noului Cod penal și luând în considerare faptul că, în mod firesc, jurisprudența care vine în continuarea celei existente va avea drept reper cele statuate anterior, Curtea a constatat că dispozițiile de lege criticate nu au o formulare ambiguă, neclară și imprevizibilă pentru un cetățean care nu dispune de o pregătire juridică temeinică, așa cum susțin autorii excepției, astfel că nu încalcă cerințele de claritate, accesibilitate și previzibilitate a legii impuse de art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1 alin. (5) din Constituție și nu conduc la o aplicare extensivă, prin analogie, a legii penale.

24. De altfel, Curtea a reținut un argument în plus în susținerea celor statuate anterior, respectiv faptul că, în actuala reglementare a infracțiunii de trafic de influență, legiuitorul a adăugat o nouă condiție de tipicitate (nouă cerință esențială) necesară pentru realizarea laturii obiective a infracțiunii, respectiv aceea ca făptuitorul să promită cumpărătorului de influență că îl va determina pe funcționarul public sau o altă persoană dintre cele menționate de lege să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri. Curtea a constatat că formularea normei penale criticate — „*pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta ...*” — este redactată clar, pentru întregirea laturii obiective a infracțiunii de trafic de influență, deci pentru existența infracțiunii, fiind necesară îndeplinirea cerinței existenței influenței reale sau imaginare (conjunctia „sau”, cu funcție disjunctivă, având înțelesul curent din limba română — ori/ie, în concret legând noțiuni care se exclud ca alternative), împreună cu/alături de cerința ca făptuitorul să promită că îl va determina pe funcționarul public sau o altă persoană dintre cele menționate de lege să adopte conduita dorită de cumpărătorul de influență (conjunctia copulativă „și” având funcția de a lega două cerințe esențiale, de a indica o completare, un adaos, o precizare nouă în incriminarea faptei de trafic de influență). Or, Curtea a constatat că realizarea acestei din urmă condiții (de a promite influența asupra funcționarului) presupune asumarea din partea făptuitorului a obligației, a angajamentului de a-l determina pe funcționar să adopte conduita ce formează obiectul traficării de influență.

25. În concluzie, Curtea a constatat că există suficiente repere doctrinare și jurisprudențiale pentru a se putea susține că norma penală criticată, din această perspectivă, este clară și previzibilă. Pentru considerentele dezvoltate în precedent, Curtea nu a reținut nici susținerile autorilor referitoare la încălcarea, prin norma penală criticată, a egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. Totodată, Curtea a constatat că prevederile constituționale și convenționale referitoare la dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare și prezumția de nevinovăție nu sunt aplicabile în cauza de față, toate acestea fiind, în esență, drepturi procedurale, în vreme ce obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate îl constituie dispoziții de drept penal substanțial.

26. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței în materie a Curții

Constituționale, atât considerentele, cât și soluția deciziei invocate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

27. Cât privește excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal, Curtea reține că normele penale ale alin. (1) al articolului menționat instituie tragerea la răspundere penală a oricărei persoane cumpărătoare de influență. Infracțiunea de cumpărare de influență nu a fost reglementată anterior în Codul penal din 1969, ci în art. 6¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 18 mai 2000, introdus în această lege prin art. I pct. 3 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003, potrivit căruia „*Promisiunea, oferirea sau darea de bani, de daruri ori alte foloase, direct sau indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar, pentru a-l determina să facă ori să nu facă un act ce intră în atribuțiile sale de serviciu, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 10 ani*”. Așadar, prin art. 6¹ din Legea nr. 78/2000 era incriminată fapta de cumpărare de influență, în timp ce prevederile din Codul penal din 1969 nu o cuprindeau în sfera lor de reglementare, sancționându-l doar pe traficantul de influență. În același timp, în Legea nr. 78/2000 era reglementată la art. 6¹ alin. (2) denunțarea ca o cauză specială de nepedepsire. Astfel, alin. (2) al art. 6¹ stabilea, la fel ca dispozițiile art. 292 alin. (2) din Codul penal în vigoare, că „*Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță autorității fapta mai înainte ca organul de urmărire să fi fost sesizat pentru acea faptă*”.

28. Cu privire la aceste din urmă dispoziții, Curtea, examinând critici similare celor formulate în prezenta cauză, a pronunțat Decizia nr. 140 din 21 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 13 martie 2008, prin care a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6¹ alin. (2) și (4) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, reținând că „Parlamentului, în calitate sa de unică autoritate legiuitoare a țării conform art. 61 alin. (1) din Constituție, îi revine îndatorirea de a stabili ce fapte constituie infracțiuni și care este regimul sancționator al acestora, precum și care sunt cauzele de nepedepsire. Prin art. 6¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 se încriminează fapta celui care promite, oferă ori dă bani, daruri sau alte foloase, direct ori indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar, pentru a-l determina să facă ori să nu facă un act ce intră în atribuțiile sale de serviciu. Prin incriminarea acestei fapte se realizează transpunerea în legislația internă a obligației cuprinse în art. 12 din Convenția penală privind corupția. De asemenea, Convenția penală privind corupția, semnată la Strasbourg la data de 27 ianuarie 1999, care a fost ratificată de România prin Legea nr. 27/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 30 ianuarie 2002, prevede, la art. 22, intitulat «*Protecția colaboratorilor justiției și a martorilor*», că «*Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a asigura o protecție efectivă și corespunzătoare: a) persoanelor care furnizează informații referitoare la infracțiunile stabilite în baza art. 2—14 sau colaborează în alt mod cu autoritățile însărcinate cu investigații sau urmăririi; b) martorilor care fac o depoziție privind astfel de infracțiuni.*» Sintagma colaboratori ai justiției se referă la persoane care sunt de acord să coopereze cu organele judiciare penale, oferindu-le acestora informații despre aceste infracțiuni, astfel încât organele competente să poată investiga aceste fapte, iar cei responsabili să fie trași la răspundere. Rezultă că art. 6¹ alin. (2) și (4) din Legea nr. 78/2000, care stabilește o cauză de nepedepsire în situația în care făptuitorul denunță autorității acea faptă mai înainte ca organul de urmărire să fi fost

sesizat, este conform cu dispozițiile art. 22 din Convenție, reprezentând o transpunere a acestuia în dreptul intern. Susținerile autorului excepției în sensul că dispozițiile legale atacate ar contraveni prevederilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție privind egalitatea în drepturi sunt nefondate, deoarece nu implică un tratament diferențiat față de persoane aflate în aceeași situație juridică. Curtea nu poate reține nici încălcarea dispozițiilor art. 20 alin. (2) din Legea fundamentală, deoarece textele de lege criticate de autorul excepției sunt conforme cu prevederile acestei convenții, astfel cum s-a arătat mai sus. De asemenea, art. 61 alin. (2) și (4) din Legea nr. 78/2000 nu contravine nici art. 124 alin. (2) din Constituție, pentru că nu afectează imparțialitatea judecătorilor și nici nu creează inegalități între cetățeni”.

29. Distinct de cele statuate de Curte în jurisprudența precitată, raportat la susținerile autorilor excepției, Curtea reține că instituția „denunțatorului” este reglementată de normele procesual penale în vigoare, art. 288 alin. (1) din Codul de procedură penală stabilind că „Organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț, prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege ori se sesizează din oficiu”, iar, potrivit art. 290 alin. (1) din același act normativ, „Denunțul este încunoștințarea făcută de către o persoană fizică sau juridică despre săvârșirea unei infracțiuni”. Totodată, din coroborarea dispozițiilor art. 289 din Codul de procedură penală cu cele ale art. 290 din același act normativ, rezultă că nu poate avea calitatea de denunțator cel care încunoștințează organul de urmărire penală referitor la o vătămare ce i s-a cauzat prin infracțiune. Cu alte cuvinte, denunțatorul nu poate avea concomitent și calitatea de persoană vătămată prin infracțiunea denunțată. Însă, având în vedere dispozițiile art. 29, 33 și 34 din Codul de procedură penală se poate susține că denunțatorul este un subiect procesual secundar, participant în procesul penal. De regulă, denunțul este facultativ, în sensul că poate fi făcut de orice persoană în mod voluntar, denunțarea nefiind caracterizată ca o obligație juridică, Codul penal în vigoare reglementând însă și cazuri în care denunțarea unor fapte reprezintă o obligație legală, astfel încât fapta de a nu formula denunțul constituie ea însăși infracțiune [în acest sens, art. 266 alin. (1), art. 267 alin. (1) și art. 410 alin. (1) din Codul penal].

30. Denunțul poate fi realizat și în ceea ce privește propriile fapte, în contextul săvârșirii anumitor infracțiuni, în această ipoteză fiind reglementat ca o cauză de nepedepsire. În acest sens sunt dispozițiile art. 51 alin. (1), ale art. 290 alin. (3), ale

art. 292 alin. (2) și ale art. 367 alin. (4) din Codul penal. În aceste condiții, Curtea reține că, în ipoteza reglementată la art. 292 alin. (2) din Codul penal, criticat în cauză, potrivit căruia „Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta”, denunțatorul poate fi o persoană fizică/juridică ce sesizează organul de urmărire penală despre o infracțiune pe care a săvârșit-o, infracțiune care este în strânsă legătură cu alta, iar prin realizarea denunțului se urmărește aplicarea cauzei de nepedepsire pentru denunțator și tragerea la răspundere penală a făptuitorului ce a săvârșit infracțiunea aflată în corelație cu cea a denunțatorului [în același sens reglementează și art. 290 din Codul penal — darea de mită, art. 289 din Codul penal — luarea de mită, art. 291 din Codul penal — traficul de influență]. De asemenea, condiția ca fapta să fie denunțată mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta are scopul de a determina persoanele care pot face denunțuri să procedeze la punerea la dispoziția organelor judiciare a informațiilor de care dispun, într-o etapă incipientă a procesului penal, respectiv la un moment cât mai apropiat de cel al comiterii faptelor denunțate, contribuind, în acest fel, la descoperirea și tragerea la răspundere penală a autorilor, în timp util, înaintea intervenirii unor cauze de natură a înlătura răspunderea penală sau executarea pedepsei și, prin urmare, dreptul organelor judiciare de a manifesta un rol activ în combaterea faptelor de corupție (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 514 din 17 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 956 din 13 noiembrie 2018, sau Decizia nr. 63 din 22 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 6 august 2019).

31. Având în vedere cele reținute, Curtea constată că normele procesual penale criticate nu operează nicio distincție între subiectele de drept supuse incidenței lor, susținerea pretinsului caracter discriminatoriu fiind lipsită de temei, în speță identitatea de situație juridică a denunțatorilor reclamând identitatea de tratament juridic în ceea ce privește aplicarea cauzei de nepedepsire. Autorii invocă în mod neîntemeiat necunoașterea legii ori impedimente de natură religioasă pentru a motiva caracterul discriminatoriu și, în consecință, neconstituțional al normei criticate, în condițiile în care nimeni nu poate invoca necunoașterea legii, totodată, art. 292 alin. (2) din Codul penal reglementând un act voluntar de sesizare a organului de urmărire penală guvernat de interesul propriu al denunțatorului de a beneficia de cauza de nepedepsire.

32. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Nelu Niculescu și Sevastița Maria Niculescu în Dosarul nr. 1.532/3/2016 (disjuns din Dosarul nr. 18.565/3/2015) al Tribunalului București — Secția I penală și constată că dispozițiile art. 291 alin. (1) și ale art. 292 alin. (1) și (2) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 5 noiembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind modificarea și completarea anexelor la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 591/2017 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului „Declarație privind obligațiile la Fondul pentru mediu” și a instrucțiunilor de completare și depunere a acestuia

Luând în considerare Referatul Administrației Fondului pentru Mediu nr. 2.608/MDD/19.12.2019 de aprobare a proiectului de ordin privind modificarea și completarea anexelor la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 591/2017 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului „Declarație privind obligațiile la Fondul pentru mediu” și a instrucțiunilor de completare și depunere a acestuia,

ținând cont de prevederile art. 6 lit. j) și m) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1/2006 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Administrației Fondului pentru Mediu, cu modificările și completările ulterioare,

în baza prevederilor art. 11 alin. (4) și ale art. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 342 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 19/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 13 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 20/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexele la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 591/2017 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului „Declarație privind obligațiile la Fondul pentru mediu” și a instrucțiunilor de completare și depunere a acestuia, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 288 din 24 aprilie 2017, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La anexa nr. 1, punctul IX se modifică și va avea următorul cuprins:

„IX. Date privind cantitățile de echipamente electrice și electronice introduse pe piața națională de către operatorii economici

Nr. crt.	Categoriile EEE	Cantitatea totală de EEE introdusă pe piața națională (kg)	Cantitatea introdusă pentru care se realizează obiectivele în mod individual (kg)	Cantitatea introdusă pentru care se realizează obiectivele prin transfer către organizații colective (kg)	Cantitatea de DEEE colectată în mod individual (kg)
		Q_{ti_deee}			Q_{ci_deee}
1	Echipamente de transfer termic				
2	Ecrane, monitoare și echipamente care conțin ecrane cu o suprafață mai mare de 100 cm ²				
3	Lămpi				
4	Echipamente de mari dimensiuni, având oricare dintre dimensiunile externe mai mare de 50 cm, inclusiv, printre altele: echipamente de reproducere a sunetului sau imaginilor, echipamente muzicale; unelte electrice și electronice; jucării, echipamente sportive și de agrement; dispozitive medicale; instrumente de supraveghere și control; distribuitoare automate; echipamente pentru generarea de curenți electrici				
5	Echipamente de mici dimensiuni (nicio dimensiune externă mai mare de 50 cm), inclusiv, printre altele: aparate de uz casnic; echipamente de larg consum; aparate de iluminat, echipamente de reproducere a sunetului sau imaginilor, echipamente muzicale; unelte electrice și electronice; jucării, echipamente sportive și de agrement; dispozitive medicale; instrumente de supraveghere și control; distribuitoare automate; echipamente pentru generarea de curenți electrici				
6	Echipamente informatice și de telecomunicații de dimensiuni mici, nicio dimensiune externă mai mare de 50 cm”				

2. La anexa nr. 1, punctul X se modifică și va avea următorul cuprins:

„X. Date privind cantitățile de baterii și acumulatori portabili introduse pe piața națională de către operatorii economici

Cantitatea introdusă (kg)	Cantitatea introdusă pentru care se realizează obiectivele în mod individual (kg)	Cantitatea introdusă pentru care se realizează obiectivele prin transfer către organizații colective (kg)	Cantitatea colectată în mod individual (kg)
Q_{tdbap}			Q_{cdbap}

3. La anexa nr. 1, după punctul XII se introduce un nou punct, punctul XIII, cu următorul cuprins:

„XIII. Date privind cantitățile de deșuri de ambalaje, deșuri de echipamente electrice și electronice (DEEE), baterii și anvelope uzate gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritate

Tabelul 1 — Calitatea operatorului economic care desfășoară activitatea de colectare/valorificare/salubritate

Calitate declarant	Colector ☐	Valorificator ☐	Salubrist ☐

Tabelul 2 — Cantitățile de deșuri de ambalaje gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritate

Tip material	Cantitatea de deșeu de ambalaj gestionată (kg)	Denumire operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de valorificare a deșeurilor de ambalaje pentru care se gestionează această cantitate	C.U.I. operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de valorificare a deșeurilor de ambalaje pentru care se gestionează această cantitate
a	b	c	d
Plastic (+),			
din care PET			
Sticlă (+)			
Metal (+),			
Aluminiu (+)			
Hârtie\Carton (+)			
Lemn (+)			

Tabelul 3 — Cantitățile de anvelope uzate gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritate

Cantitatea de anvelope uzate gestionată (kg)	Denumire operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de valorificare a anvelopelor uzate pentru care se gestionează această cantitate	C.U.I. operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de valorificare a anvelopelor uzate pentru care se gestionează această cantitate
a	b	c

Tabelul 4 — Cantitățile de deșuri de echipamente electrice și electronice (DEEE) gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritate

Categorie EEE	Cantitatea de deșuri de echipamente electrice și electronice gestionată (kg)	Denumire operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice pentru care se gestionează această cantitate	C.U.I. operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice pentru care se gestionează această cantitate
a	b	c	d
Echipamente de transfer termic			
Ecrane, monitoare și echipamente care conțin ecrane cu o suprafață mai mare de 100 cm ²			
Lămpi			
Echipamente de mari dimensiuni, având oricare dintre dimensiunile externe mai mare de 50 cm, inclusiv, printre altele: echipamente de reproducere a sunetului sau imaginilor, echipamente muzicale; unelte electrice și electronice; jucării, echipamente sportive și de agrement; dispozitive medicale; instrumente de supraveghere și control; distribuitoare automate; echipamente pentru generarea de curenți electrice			
Echipamente de mici dimensiuni (nicio dimensiune externă mai mare de 50 cm), inclusiv, printre altele: aparate de uz casnic; echipamente de larg consum; aparate de iluminat, echipamente de reproducere a sunetului sau imaginilor, echipamente muzicale; unelte electrice și electronice; jucării, echipamente sportive și de agrement; dispozitive medicale; instrumente de supraveghere și control; distribuitoare automate; echipamente pentru generarea de curenți electrice			
Echipamente informatice și de telecomunicații de dimensiuni mici, nicio dimensiune externă mai mare de 50 cm			

Tabelul 5 — Cantitățile de deșuri de baterii și acumulatori portabili gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritate

Cantitatea de deșuri de baterii și acumulatori portabili gestionată (kg)	Denumire operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de baterii și acumulatori portabili pentru care se gestionează această cantitate	C.U.I. operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de baterii și acumulatori portabili pentru care se gestionează această cantitate
a	b	c"

4. În anexa nr. 2, la capitolul I secțiunea a 9-a, ultimul paragraf se elimină.

5. În anexa nr. 2, la capitolul I secțiunea a 10-a, ultimul paragraf se elimină.

6. În anexa nr. 2, la capitolul I, după secțiunea a 12-a se introduce o nouă secțiune, secțiunea a 13-a, cu următorul cuprins:

„SECȚIUNEA a 13-a

Date privind cantitățile de deșeuri de ambalaje, deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE), baterii și anvelope uzate gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare

I. Calitatea operatorului economic care desfășoară activitatea de colectare/valorificare/salubritizare

În tabelul 1 se va bifa calitatea operatorului economic care raportează cantitățile de deșeuri gestionate în concordanță cu activitatea pe care o desfășoară, respectiv colector, valorificator sau salubritate.

II. Date privind cantitățile de deșeuri de ambalaje gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare

1. În coloana «Tip material» din tabelul 2 se înscrie denumirea materialului de deșeu de ambalaj gestionat (de exemplu: sticlă, plastic, hârtie și carton, metal, lemn, aluminiu, PET). Materialele compozite se încadrează în funcție de materialul preponderent.

2. În coloana «Cantitatea de deșeu de ambalaj gestionată (kg)» din tabelul 2 se înscrie cu cifre arabe, pe tip de material, în kilograme, cantitățile de deșeuri de ambalaje gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare responsabili, în perioada de raportare.

3. În coloana «Denumire operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de valorificare a deșeurilor de ambalaje pentru care se gestionează această cantitate» din tabelul 2 se înscrie denumirea operatorului economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de valorificare a deșeurilor de ambalaje pentru care se gestionează deșeurile de ambalaje raportate.

4. În coloana «C.U.I. operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de valorificare a deșeurilor de ambalaje pentru care se gestionează această cantitate» din tabelul 2 se înscrie codul unic de identificare al operatorului economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de valorificare a deșeurilor de ambalaje pentru care se gestionează deșeurile de ambalaje raportate.

III. Date privind cantitățile de anvelope gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare

1. În coloana «Cantitatea de anvelope uzate gestionată (kg)» din tabelul 3 se înscrie cu cifre arabe, în kilograme, cantitatea de anvelope uzate gestionată de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare responsabili, în perioada de raportare.

2. În coloana «Denumire operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de valorificare a deșeurilor de ambalaje pentru care se gestionează această cantitate» din tabelul 3 se înscrie denumirea operatorului economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de gestionare a anvelopelor uzate pentru care se gestionează anvelopele uzate raportate.

3. În coloana «C.U.I. operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de valorificare a deșeurilor de ambalaje pentru care se gestionează această cantitate» din tabelul 3 se înscrie codul unic de identificare al operatorului economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de gestionare a anvelopelor uzate pentru care se gestionează anvelopele uzate raportate.

IV. Date privind cantitățile de deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE) gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare

1. În coloana «Categoriile EEE» din tabelul 4 se înscrie tipul de EEE gestionat (de exemplu: echipamente de transfer

termic, ecrane, monitoare, lămpi, echipamente de mari dimensiuni, echipamente de mici dimensiuni, echipamente informatice și de telecomunicații de dimensiuni mici) în perioada de raportare.

2. În coloana «Cantitatea de deșeuri de echipamente electrice și electronice gestionată (kg)» din tabelul 4 se înscrie cu cifre arabe, pe categorie de EEE, în kilograme, cantitățile de deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE) gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare responsabili în perioada de raportare.

3. În coloana «Denumire operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE) pentru care se gestionează această cantitate» din tabelul 4 se înscrie denumirea operatorului economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor echipamente electrice și electronice (DEEE) pentru care se gestionează deșeurile de ambalaje raportate.

4. În coloana «C.U.I. operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice pentru care se gestionează această cantitate» din tabelul 4 se înscrie codul unic de identificare al operatorului economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE) pentru care se gestionează deșeurile de ambalaje raportate.

V. Date privind cantitățile de deșeuri de baterii și acumulatori portabili gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare

1. În coloana «Cantitatea de deșeuri de baterii și acumulatori portabili gestionată (kg)» din tabelul 5 se înscrie cu cifre arabe, în kilograme, cantitățile de deșeuri de baterii și acumulatori portabili gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare responsabili, în perioada de raportare.

2. În coloana «Denumire operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de baterii și acumulatori portabili pentru care se gestionează această cantitate» din tabelul 5 se înscrie denumirea operatorului economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de baterii și acumulatori portabili pentru care se gestionează deșeurile de baterii și acumulatori portabili raportate.

3. În coloana «C.U.I. operator economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de baterii și acumulatori portabili pentru care se gestionează această cantitate» din tabelul 5 se înscrie codul unic de identificare al operatorului economic autorizat pentru preluarea obligațiilor anuale de colectare a deșeurilor de baterii și acumulatori portabili pentru care se gestionează deșeurile de baterii și acumulatori portabili raportate.»

7. În anexa nr. 2, la capitolul III punctul 4, după litera d) se introduce o nouă literă, litera e), cu următorul cuprins:

„e) cantitățile de deșeuri de ambalaje, deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE), baterii și anvelope uzate gestionate de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare.»

8. În anexa nr. 2, la capitolul III punctul 5, după litera j) se introduce o nouă literă, litera l), cu următorul cuprins:

„l) contribuția de 2 lei/kg datorată de operatorii economici care desfășoară activități de colectare/valorificare/salubritizare și raportează deșeurii pentru contribuabilii prevăzuți la lit. v) și y) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare, pentru diferența dintre cantitățile de deșeuri de ambalaje, deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE), baterii, anvelope uzate, declarate ca fiind gestionate, și cantitățile de deșeuri constatate de Administrația Fondului pentru Mediu.»

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Costel Alexe

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMĂ

privind aplicarea unor măsuri în cazul retragerii Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană fără un acord

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) lit. b), art. 5 lit. b) și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în baza prevederilor art. 26 alin. (4) și art. 179 alin. (4) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările și completările ulterioare,

în baza prevederilor art. 36 alin. (1) lit. a)—e), g) și h) și alin. (2) lit. a), b) și e)—g) din Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări, cu completările ulterioare,

având în vedere Recomandarea EIOPA-BoS-19/040 pentru sectorul asigurărilor în contextul retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană, publicată pe website-ul EIOPA,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din data de 15 ianuarie 2020,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite următoarea normă:

ARTICOLUL 1

Prevederi generale

(1) Prezenta normă reglementează condițiile care să faciliteze încetarea sistematizată a activităților de asigurare transfrontaliere furnizate în România, atât de către asigurători, cât și de către intermediarii de asigurări și intermediarii de asigurări auxiliare din Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, precum și Gibraltar, denumit în continuare *Regatul Unit*, ca urmarea a retragerii din Uniunea Europeană fără un acord.

(2) Actele normative menționate în prezenta normă au următoarele semnificații:

1. *Legea nr. 237/2015* — Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările și completările ulterioare;

2. *Legea nr. 236/2018* — Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări, cu completările ulterioare;

3. *Legea nr. 132/2017* — Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie;

4. *Norma nr. 19/2018* — Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 19/2018 privind distribuția de asigurări, cu modificările ulterioare.

(3) Termenii, expresiile și acronimele din prezenta normă au semnificațiile menționate în dispozițiile actelor normative prevăzute la alin. (2).

ARTICOLUL 2

Încetarea sistematizată a activității

(1) Asigurătorii, intermediarii de asigurări și intermediarii de asigurări auxiliare din Regatul Unit care au fost notificați, până la data intrării în vigoare a prezentei norme, pentru desfășurarea activității de asigurare, respectiv de distribuție în România în baza libertății de a presta servicii și a dreptului de stabilire, în conformitate cu cap. IX din Legea nr. 237/2015, respectiv cap. VI din Legea nr. 236/2018, sunt radiați din evidențele A.S.F. privind entitățile notificate, la data retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană fără un acord.

(2) În termen de 15 zile de la data retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană fără un acord, asigurătorii, intermediarii de asigurări și intermediarii de asigurări auxiliare din Regatul Unit informează contractanții, păgubiții și beneficiarii cu privire la regimul juridic aplicabil contractelor de asigurare în vigoare, inclusiv prin publicarea acestor informații pe propriul website sau, în lipsa existenței acestuia, prin alte canale de comunicare, în conformitate cu art. 15 din Legea nr. 236/2018.

(3) În scopul garantării continuității serviciilor către contractanți, păgubiți și beneficiarii contractelor de asigurare, asigurătorii prevăzuți la alin. (1) pot continua desfășurarea activității în România, după retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană fără acord, numai în vederea gestionării contractelor în derulare pentru lichidarea portofoliului și încetarea sistematizată a activității; acestora le sunt interzise încheierea de noi contracte, reînnoirea contractelor în vigoare sau aplicarea clauzelor cu reînnoire automată, chiar și în mod tacit, modificarea acestora privind suma asigurată, limitele de răspundere, riscurile acoperite, perioada de valabilitate, limitele teritoriale de valabilitate și repunerea în vigoare a contractelor suspendate.

(4) În cazul produselor de asigurare generală, asigurătorii prevăzuți la alin. (1) desfășoară activitatea prevăzută la alin. (3) astfel:

a) până la terminarea contractului de asigurare cu o durată de cel mult 12 luni;

b) pentru o perioadă de maximum 18 luni, în cazul contractelor de asigurare multianuale.

(5) Prevederile alin. (4) nu aduc atingere dreptului contractanților de a exercita opțiunile sau drepturile prevăzute de contractele de asigurare în vigoare în ceea ce privește realizarea beneficiilor de pensii.

(6) În vederea desfășurării activității prevăzute la alin. (3), asigurătorii din Regatul Unit respectă prevederile cap. X din Legea nr. 237/2015 și reglementările emise de A.S.F. în aplicarea acestora.

(7) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei norme, asigurătorii prevăzuți la alin. (1) transmit A.S.F. un plan privind măsurile de gestionare a contractelor în derulare în vederea lichidării portofoliului, o detaliere a caracteristicilor acestor contracte, durata acestora, inclusiv cele pe perioade multianuale și plățile efectuate; A.S.F. poate solicita oricând o actualizare a planului.

(8) În vederea acordării autorizației prevăzute la art. 115 din Legea nr. 237/2015, pentru asigurătorii din Regatul Unit, A.S.F. aplică principiul proporționalității și ține cont de faptul că asigurătorii din Regatul Unit au fost supuși cerințelor regimului de supraveghere Solvabilitate II.

(9) Intermediarii și intermediarii de asigurări auxiliare din Regatul Unit transmit A.S.F. în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei norme, următoarele informații:

a) lista clienților;

b) lista asigurătorilor cu care colaborează;

c) măsurile de gestionare și durata contractelor de asigurare în derulare.

(10) Pentru protejarea intereselor contractanților, păgubiților și beneficiarilor, intermediarii de asigurări și intermediarii de asigurări auxiliare din Regatul Unit îndeplinesc toate formalitățile necesare pentru încetarea sistematizată a activității de distribuție în România în termen de maximum 6 luni de la data retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană fără un acord, fără posibilitatea angajării în noi activități de distribuție sau reînnoirii celor existente, chiar și în mod tacit.

(11) Ulterior expirării termenului menționat la alin. (10), intermediarii și intermediarii de asigurări auxiliare din Regatul Unit care doresc să desfășoare activitate de distribuție de asigurări în România respectă prevederile Legii nr. 236/2018 și ale Normei nr. 19/2018.

ARTICOLUL 3

Denunțarea contractelor

(1) Începând cu data retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană fără un acord, contractanții pot, fără a implica costuri suplimentare, să denunțe contractele de asigurare multianuale.

(2) Denunțarea contractelor prevăzute la alin. (1) se poate face prin informarea asigurătorului din Regatul Unit, în scris sau prin utilizarea mijloacelor de comunicare care permit denunțarea contractului, conform condițiilor contractuale și clauzelor de reînnoire automată; contractele în cauză continuă să producă efecte până la data primei scadențe de plată a primei de asigurare ulterioare retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană fără un acord.

(3) În perioada de gestionare a contractelor de asigurare, prevederile art. 14 din Legea nr. 237/2015 și prevederile aplicabile asigurătorilor înainte de data retragerii fără un acord se aplică în continuare.

ARTICOLUL 4

Transferul de portofoliu și reședința obișnuită

(1) A.S.F. permite finalizarea transferului de portofoliu de la un asigurător din Regatul Unit către un asigurător din România sau dintr-un alt stat membru, cu condiția ca procedura să fi fost inițiată înainte de data retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană fără un acord.

(2) A.S.F. cooperează cu autoritățile de supraveghere din Regatul Unit având în vedere prevederile art. 38 alin. (1)–(4) din Legea nr. 237/2015 și prevederile secțiunii 4.2.1 din Decizia Consiliului supraveghetorilor din 30 ianuarie 2017 referitoare la cooperarea dintre supraveghetorii din statele membre ale Spațiului Economic European cu privire la aplicarea Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare.

(3) În cazul unui contractant cu domiciliul sau sediul în Regatul Unit care a încheiat un contract de asigurare de viață cu un asigurător din Regatul Unit și, ulterior, și-a schimbat domiciliul sau, după caz, sediul în România, A.S.F. ia în considerare, în procesul de supraveghere, faptul că asigurătorul din Regatul Unit nu a furnizat servicii transfrontaliere în România pentru acel contract de asigurare.

(4) A.S.F. aplică același tratament ca cel menționat la alin. (3) în cazul contractelor de asigurare generală care nu se referă la vehicule, clădiri sau clădiri și conținutul acestora.

ARTICOLUL 5

Activitatea asigurătorilor din România în Regatul Unit

(1) Asigurătorii din România care, la data retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană fără acord, desfășoară activitate de asigurare în Regatul Unit în baza dreptului de stabilire sau a libertății de a presta servicii gestionează contractele de asigurare în vigoare, în vederea lichidării portofoliului și asigurării încetării sistematizate a activității transfrontaliere.

(2) În vederea desfășurării activității prevăzute la alin. (1), asigurătorilor din România li se aplică prevederile art. 2 alin. (3) teza a II-a; în cazul în care asigurătorii respectivi intenționează să încheie contracte noi, aceștia respectă prevederile art. 25 alin. (7) din Legea nr. 237/2015 și prevederile aplicabile din reglementările A.S.F. privind autorizarea societăților și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare.

(3) În aplicarea prevederilor alin. (1), asigurătorii din România se conformează legislației specifice din Regatul Unit.

ARTICOLUL 6

Cooperarea cu alte autorități competente

(1) În cazul în care un asigurător, intermediar de asigurări sau intermediar de asigurări auxiliare din Regatul Unit desfășoară activitate de asigurare transfrontalieră și în alte state membre decât România, A.S.F. cooperează cu autoritățile competente din respectivele state membre cu privire la supravegherea acelor activități, în special prin schimbul următoarelor informații, ținând seama de principiul proporționalității în ceea ce privește:

a) natura, amploarea și complexitatea activităților transfrontaliere;

b) măsurile luate sau planificate de asigurătorul din Regatul Unit pentru a asigura încetarea sistematizată a activităților transfrontaliere;

c) măsurile de supraveghere luate sau, dacă este cazul, avute în vedere;

d) orice probleme de prudențialitate, conduită sau solvabilitate identificate cu privire la asigurătorul din Regatul Unit.

(2) A.S.F. participă la platforma de colaborare pe care EIOPA o poate crea privind schimbul de informații dintre autoritățile competente din statele membre cu privire la un asigurător, intermediar sau intermediar de asigurări auxiliare din Regatul Unit.

(3) Persoanele fizice și juridice rezidente în state terțe pot beneficia de garanția BAAR în condițiile prevăzute la art. 33 alin. (1) și (2) din Legea nr. 132/2017 numai în baza unor acorduri de reciprocitate încheiate de BAAR cu organismele similare din statele respective.

ARTICOLUL 7

Intrarea în vigoare

Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare în prima zi următoare datei retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană fără un acord.

p. Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Elena Doina Dascălu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

